

Tietojärjestelmien käytösäännöt

1. Yleistä

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto pitää yllä opetusta, opiskelua ja hallintoa palvelevia tietojärjestelmiä sekä tietoverkkoa. Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston tavoitteena on tarjota asiakkailleen hyvät mahdollisuudet tietojärjestelmien ja tietoverkkojen käyttöön. Hyvien työskentelyolojen takaamiseksi jokaisen tulee noudattaa järjestelmien ja verkkojen käytölle asetettuja sääntöjä.

Näitä sääntöjä sovelletaan kaikkiin Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston hallinnassa tai omistuksessa oleviin tietojärjestelmiin ja tietoverkkoihin. Käyttäjien osalta sääntöjä sovelletaan myös muihin järjestelmiin, joiden käyttömahdollisuus tai käyttölupa on saatu ammattiopistolta. Näihin kuuluvat ainakin Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston eri toimipisteiden välinen tietoliikenneverkko, palvelimet, työasemat sekä tietoliikennelaitteet. Käytösäännöt löytyvät Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston Peda.net-sivuilta.

Näiden sääntöjen lisäksi voidaan antaa täydentäviä, erillisten laitteiden, ohjelmistojen ja verkkojen käyttöön liittyviä ohjeita.

Järjestelmien käyttö edellyttää voimassaolevaa käyttäjätunnusta/salasanaa. Myönnetyt luvat ja käyttäjätunnukset ovat henkilökohtaisia, eikä niitä voida siirtää edelleen kolmannelle osapuolelle. Käyttäjä on vastuussa oman käyttölupansa puitteissa tapahtuvasta käytöstä.

Jokaiselle opiskelijalle myönnetään hakemuksen perusteella käyttölupa, ellei hakijan lupaehtojen vastainen menettely tai jokin muu syy ole luvan myöntämisen esteenä. Muille lupa voidaan myöntää perustelluista syistä määräajaksi.

Käyttäjätunnus/salasana on voimassa opiskelijoilla opintojen edellyttämän ajan. Käyttäjätunnus mitätöidään sen voimassaolon edellytysten päätyttyä, ja samalla poistetaan kaikki asiakkaan tunnukset, tiedostot ja postikansiot. HUOM! Pois lukien Peda.net – järjestelmä, jonka tunnukset jäävät opiskelijalle opintojen päätyttyä.

Käyttäjätunnus oikeuttaa käyttämään laitteita ja verkkoja ainoastaan välittömästi opetukseen, opiskeluun, tutkimukseen ja hallintoon liittyviin toimiin. Käyttö muuhun (esim. liike-, ansio- tai poliittiseen) toimintaan on sallittua vain Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston myöntämällä kirjallisella luvalla.

Säännöt perustuvat seuraaviin yleisperiaatteisiin:

- Järjestelmät on tarkoitettu ainoastaan opetus-, opiskelu- ja hallintokäyttöön.
- Järjestelmien käyttö edellyttää voimassa olevaa käyttöilupaa.
- Kaikilla käyttöluvun haltijoilla on oltava mahdollisuus asialliseen käyttöön.
- Järjestelmille ja niiden käyttäjille ei saa aiheuttaa haittaa.
- Yksityisyyden suojaa pitää kunnioittaa.
- Käytön on oltava hyvien tapojen mukaista.

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopistolla on oikeus väliaikaisena toimenpiteenä ilman eri ilmoitusta rajoittaa sellaista palvelujen käyttöä, joka merkittävästi kuormittaa verkkoa tai Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston tietojärjestelmiä tai joka lain, hyvän tavan, tämän sopimuksen ehtojen tai palvelujen käytöstä annettujen ohjeitten tai määräysten vastaisena voi vahingoittaa Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston toimintaa palvelujen tarjoajana. Sääntöjen vastaisen toiminnan johdosta järjestelmien käyttöoikeus voidaan poistaa joko pysyvästi tai määräajaksi.

2. Ylläpitäjien osuus

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto ylläpitää järjestelmiä, huolehtii hyvien työskentelyolosuhteiden takaamisesta ja nimeää ylläpidon vastuuhenkilöt (IT-tiimi). Office 365 ylläpitäjä Microsoft. Peda.net järjestelmän ylläpitäjä koulutuksen tutkimuslaitos/JYU.

Ylläpitohenkilökunnalla on seuraavat oikeudet ja velvollisuudet:

- Tiedottaa järjestelmien muutoksista ja muutosten vaikutuksista.
- Antaa järjestelmien käyttöön liittyviä ohjeita.
- Salassapitovelvollisuus. Mitään järjestelmän käytön seurannan tai ylläpidon yhteydessä saatua tietoa ei saa käyttää väärin eikä luovuttaa edelleen ilman tietojen omistajan lupaa.
- Rajoittaa ja säädellä järjestelmien käyttöä sekä ottaa varmuuskopiot kaikista levyillä olevista tiedostoista.
- Tutkia käyttäjien hakemistoja ja tiedostoja, mikäli järjestelmän tilan selvittäminen joko häiriötilanteessa tai mahdollisten väärinkäytösten yhteydessä sitä edellyttää. Tutkiminen suoritetaan lain sallimissa rajoissa.

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto ei vastaa mahdollisista järjestelmien aiheuttamista vahingoista ja menetyksistä.

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopistolla on oikeus muuttaa näitä sääntöjä ja muutokset astuvat voimaan välittömästi.

3. Käyttäjien osuus

Jotta hyvien työskentelyolojen takaaminen olisi mahdollista, edellytetään kaikkien tuntevan velvollisuutensa järjestelmien käytössä.

Nämä ohjeet koskevat soveltuvin osin myös sellaisia järjestelmien osia, joiden käyttö ei vielä tällä hetkellä edellytä käyttäjän tunnistusta.

Käyttäjän tulee:

- Käyttää aina vain omaa nimeään ja käyttäjätunnustaan, ellei tila- tai laitekohtaiset ohjeet toisin edellytä.
- Joko järjestelmän tai tarpeen niin vaatiessa itse vaihtaa salasanansa uuteen sekä säilyttää se niin, ettei se joudu muiden tietoon. Salasana ei saa olla helposti arvattavissa. Jokainen on vastuussa oman käyttäjätunnuksen ja salasanan kautta tapahtuvasta käytöstä ja tietoliikenteestä.
- Ottaa huomioon muut laitteiston käyttäjät.
- Ilmoittaa Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston IT-tiimille havaitsemistaan tai aiheuttamistaan laitteistojen ja ohjelmistojen virhetoiminnoista sekä turvallisuusaukoista.
- Seurata ja noudattaa tietojärjestelmien käytöstä annettuja ohjeita. Ohjeita saa Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston Peda.net-sivuilta ja ilmoitustauluilta.
- Itse seurata levytilansa käyttöä ja poistaa välittömästi sallitun levytilan ylittävät tiedostot. Käyttäjille on varattu levytilaa vain rajoitetusti.

4. Käytön rajoitukset

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston tietojärjestelmät on tarkoitettu asialliseen työskentelyyn. Jotta tällainen työskentely olisi miellyttävää ja mahdollista, tulevat seuraavat rajoitukset huomioida käytön yhteydessä:

Kiellettyä on:

- Järjestelmien käyttö ja käytön yrittäminen, ellei henkilöllä ole omaa, voimassa olevaa käyttölu-paa.
- Järjestelmään pyrkiminen väärällä käyttäjätunnuksella, oman tunnuksen valtuuksien ylittämisen yrittäminen sekä muiden käyttäjien tiedostojen luvaton tutkiminen ja käyttö.
- Muiden käyttäjien häiritseminen. Kiellettyä on sekä suora häirintä, että epäsuora, esimerkiksi ko-neiden tai verkon kapasiteetin tuhlauksesta aiheutuva häirintä sekä tahallinen virusten levittämi-nen.
- Tietoverkon välityksellä tarjottavien palvelujen ja tietoverkkoyhteyksien jälleenmyynti kolmansille osapuolille.
- Laitteiston tai systeemiohjelmiston muuttaminen sekä ohjelmien tai ohjelmistojen asennus, kopi-ointi tai poistaminen ilman lupaa. Tämä koskee myös yhdenkäyttäjän järjestelmiä.
- Tekijänoikeudellisesti suojatun materiaalin laitoin kopiointi ja jakaminen.
- Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston laitteiden ja verkkojen käyttö muihin järjestelmiin mur-tautumiseksi.
- Laitteiden ja verkkojen käyttörajoitusten kiertäminen tai sen yrittäminen.
- Tunnettujen tai uusien turvallisuusaukkojen etsiminen ja käyttö. Aukkojen käyttäminen pelkäs-tään niiden olemassaolon osoittamiseen on myös kiellettyä.
- Kiertokirjeiden ja massapostitusten lähettäminen sähköpostin välityksellä.
- Sähköpostin lähettäminen muulla kuin omalla tunnuksella.
- Järjestelmien käyttö laittomaan tai hyvien tapojen vastaiseen toimintaan
- Järjestelmien käyttö liike-, ansio- tai muuhun kaupalliseen tai poliittiseen toimintaan.
- Atk-luokissa syöminen ja juominen.

5. Väärinkäytökset ja niiden seuraamukset

Tietojärjestelmien väärinkäytöllä tarkoitetaan kaikkea sellaista toimintaa, joka:

- Ei ole järjestelmän käyttötarkoituksen mukaista
- On tietojärjestelmien käytösääntöjen, ylläpitäjän antamien ohjeiden tai omistajan kieltämää
- On laitonta tai hyvien tapojen vastaista
- Aiheuttaa häiriötä tietoverkossa, johon järjestelmä on liitetty, tai tähän verkkoon kuuluvassa muussa järjestelmässä
- Käyttää sellaisia järjestelmän osia tai piirteitä, joita ei selkeästi ole osoitettu yleisesti luvallisesti käytettäväksi.

Ylläpidon vastuuhenkilöt (IT-tiimi) valvovat näiden sääntöjen noudattamista ja tarvittaessa tulkitsevat niitä. Väärinkäytöksen seuraamuksena:

- Ylläpitohenkilökunnalla on oikeus välittömästi estää tai rajoittaa järjestelmien käyttöä.
- Käyttöoikeus voidaan poistaa välittömästi joko pysyvästi tai määräajaksi.
- Voidaan soveltaa Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston kurinpitomenettelyä.
- Järjestelmien ylläpitäjällä on oikeus periä sääntöjä rikkoneen käyttäjän aiheuttamista kustannuksista (esim. selvitystyöstä) voimassa olevien laskutusperiaatteiden mukainen korvaus.

Mikäli väärinkäytös on lain vastainen, voidaan se antaa poliisiviranomaisten tutkittavaksi. Väärinkäytöksissä saattaa olla kyse henkilötietolain, rikoslain tai tekijänoikeuslain vastaisesta toiminnasta.

Näihin tietojärjestelmien käytösääntöihin tullaan tarvittaessa tekemään muutoksia ja täydennyksiä.

Äänekoskella 1.9.2014

Jouni Kurkela
Kuntayhtymän johtaja